

รัชชัย สุขยัง. (2567). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะอันตรายในครัวเรือนของประชาชนในตำบลนาเมืองเพชร อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง. สารานุกรมสุขศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการระบบสุขภาพ). อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ดร.รัฐพล ศิลปรัตน์ ผศ. ดร.ทัศนพร ชูศักดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการคัดแยกขยะอันตราย ในครัวเรือนของประชาชน และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการคัดแยกขยะอันตรายในครัวเรือนของประชาชนในตำบลนาเมืองเพชร อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาเมืองเพชร จำนวน 315 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 1) แบบสอบถามการรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ 2) แบบสอบถามพฤติกรรมการคัดแยกขยะอันตรายในครัวเรือน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .80 และ .79 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ และสถิติการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการคัดแยกขยะอันตรายในครัวเรือนของประชาชน อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 90 และระดับปานกลาง ร้อยละ 10 และ 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ในประเด็นรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการคัดแยกขยะอันตรายในครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($X^2 = 15.41, p = .001$) และปัจจัยแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการคัดแยกขยะอันตรายในครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การรับรู้โอกาสเสี่ยงจากขยะอันตรายในครัวเรือน ($r = .325, p = .001$) การรับรู้ถึงประโยชน์ต่อการจัดการขยะอันตรายในครัวเรือน ($r = .374, p = .001$) การรับรู้สิ่งชักนำสู่การจัดการขยะอันตรายในครัวเรือน ($r = .456, p = .001$) และการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการจัดการขยะอันตรายในครัวเรือน ($r = .523, p = .001$) โดยพบความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ในขณะที่การรับรู้ความรุนแรงของขยะอันตรายในครัวเรือน ($r = .117, p = .005$) มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ ปัจจัยแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการคัดแยกขยะอันตรายในครัวเรือน สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายการจัดการขยะอันตรายในครัวเรือนและการเก็บรวบรวมขยะอันตรายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

คำสำคัญ: ขยะอันตราย, พฤติกรรมการคัดแยกขยะ, ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดแยกขยะ

493209346

Thatchai Sukyang. (2024). Factors Related to Decisions on Household Hazardous Waste Separation Behavior at Na Muang Petch Sub – District, Sikao District, Trang Province. Master of Public Health (Health System Management). Advisors: Asst. Prof. Dr.Ratthapol Sillaparassamee, Asst. Prof. Dr.Thassaporn Chusak

ABSTRACT

This cross-sectional analytical survey aimed to 1) study on behavior in separating household hazardous waste, and 2) study the relationship between personal factors and factors concerning health belief model with household hazardous waste separation behavior at Na Mueang Phet Subdistrict, Sikao District, Trang Province. The sample was 315 household representatives residing at Na Mueang Phet Subdistrict Municipality, using multi-stage sampling. Data were collected by using two questionnaires consisting of 1) a questionnaire of perceptions on health belief model and 2) a questionnaire about household hazardous waste separation behavior. The reliability of the questionnaires was .80 and .79, respectively. Data were analyzed by using a software package. Statistics used in the research were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Chi-square test, and Pearson correlation coefficient test.

The results were as follows: 1) Household hazardous waste separation behavior was at a high level of 90 percent and a moderate level of 10 percent. 2) Personal factor, namely average monthly household income was related to household hazardous waste separation behavior at a significance level of .05 ($\chi^2 = 15.41, p = .001$). Moreover, the factors concerning health belief model which were found to be moderately correlated with hazardous waste separation behavior at a significance level of .05 included perception of risks from household hazardous waste ($r = .325, p = .001$), perception of household hazardous waste management benefits at a moderate level ($r = .374, p = .001$), perception of inducements to household hazardous waste management ($r = .456, p = .001$), and perception of self-efficacy for household hazardous waste management ($r = .523, p = .001$). However, perception of household hazardous waste severity was found to be correlated with hazardous waste separation behavior at low level ($r = .117, p = .005$).

The knowledge gained from this research is the factors concerning health belief model with household hazardous waste separation behavior. This information can be used as a guideline for planning the policies related to household hazardous waste management and hazardous waste collection by local government organizations in the area.

Keyword: Hazardous Waste, Waste Separation Behavior, Factors Affecting Waste Separation

493209346

VRU 1Thesis 65054810113 thesis / recv: 20062567 21:48:55 / seq: 28